

**CENTRUL NAȚIONAL DE MONITORIZARE A RISCURILOR DIN MEDIUL
COMUNITAR**

Compartimentul sănătate ocupațională și mediul de muncă

Morbiditatea profesională în România

Anul 2015

AUTORI:

Dr. Lavinia Delia Călugăreanu

Dr. Felicia Steliana Popescu

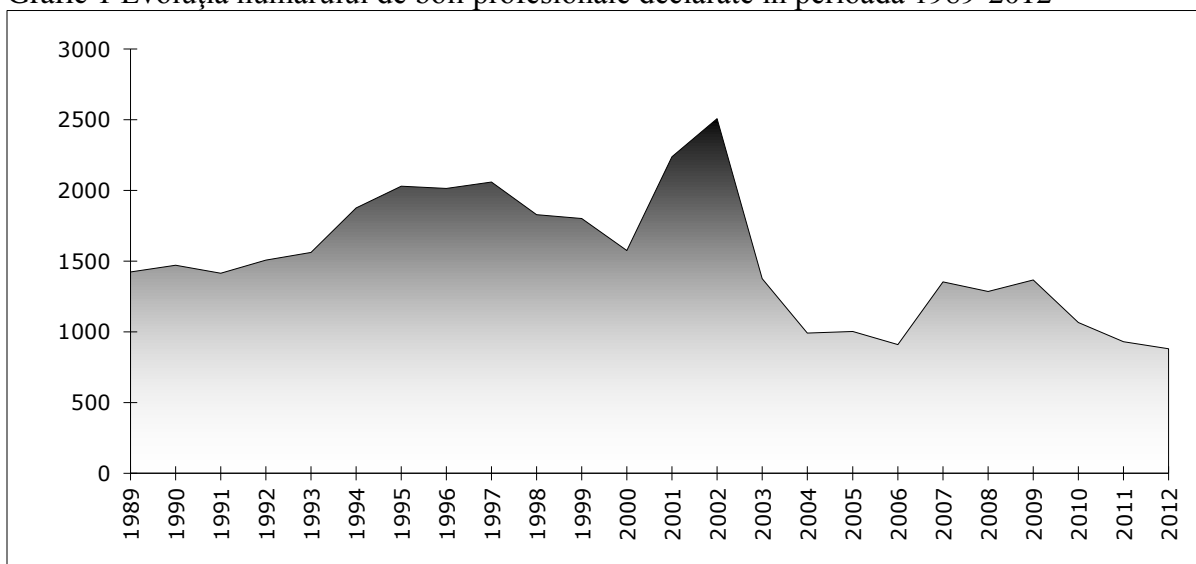
Lucrarea are drept scop evidențierea tendințelor evolutive ale morbidității profesionale în România sub forma incidenței cazurilor de boli profesionale, interrelația acestora cu expunerea la factorii de risc profesionali din mediul de muncă, dinamica modificărilor în timp ale structurii clasice, precum și preocupările medicilor de medicina muncii privind depistarea acestor boli.

Schimbările ivite în tabloul patologiei specifice profesionale sunt legate de tendințele evolutive ale industriei în România, de schimbările apărute în profilul și distribuția forței de muncă, evoluția șomajului, ca și de alte aspecte specifice.

Aspecte generale ale morbidității profesionale în România

Morbiditatea profesională a cunoscut variații semnificative în ultimii 26 de ani conform graficului nr.1, completat cu datele din tabelul nr.1.

Grafic 1 Evoluția numărului de boli profesionale declarate în perioada 1989-2012

Tabel nr.1. Evoluția cazurilor de boli profesionale în perioada 2005-2015

Anul	Număr de cazuri noi
2005	1002
2006	910
2007	1353

2008	1286
2009	1380
2010	1065
2011	929
2012	879
2013	982
2014	1036
2015	854

Situația numărului de cazuri nou declarate, repartizate pe tipuri de diagnostic este prezentată în tabelul nr.2.

Tabel nr. 2. Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale pe entități morbide

Boala	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TOTAL CAZURI	1002	910	1353	1286	1366	1065	929	879	982	1036	854
BP prin suprasolicitare prof. din care:	46	49	133	218	394	308	301	263	336	274	342
– ap. locomotor	34	47	117	197	384	300	296	258	336	273	333
– vizuală	2	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Silicoză	209	268	268	308	282	305	237	203	288	293	246
Bronșită cronică	71	62	152	193	174	64	23	29	83	73	72
Astm bronșic	98	105	119	90	149	43	32	26	29	17	30
BP determinate de zgomot	213	153	302	178	145	90	67	44	48	23	19
Intoxicații	200	146	122	87	58	16	16	12	16	16	35
Boli prof. determinate de vibrații	56	32	35	43	30	28	5	4	7	5	3
Azbestoză	12	10	10	8	24	37	109	173	72	249	20
Boli infecțioase, parazitare	42	20	42	23	22	46	8	31	16	7	3
Afectiuni dermatologice	23	10	25	19	8	12	5	13	9	8	8
Rinita alergică	0	3	4	3	8	3	4	9	8	4	9
Cancer profesional	1	3	1	3	2	7	7	3	5	4	7
Afecțiuni oculare	0	5	6	3	2	3	1	2	0	3	2
Ulcer, perforație de sept nazal (crom)	1	1	0	0	1	2	0	0	1	0	0
Bisinoză	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alte boli profesionale	30	43	134	109	67	101	115	67	8	50	67

Silicoza înregistrează o scădere (ca număr total de cazuri: 246) și se situează locul doi în structura morbidității. Bolile profesionale provocate de suprasolicitarea aparatului locomotor au crescut numeric în comparație cu anul precedent, situându-se pe primul loc cu 333 cazuri, în concordanță cu tendințele mondiale. O scădere semnificativă înregistrează cazurile de azbestoză (situate pe locul șapte, de la 249 la 20 de cazuri în 2015).

Analiza repartiției numerice a cazurilor **pe ramuri de producție** arată că în România, în 2015, cele mai multe cazuri de îmbolnăvire au fost declarate în ramura fabricării produselor din minerale nemetalice (207), a extracției cărbunelui superior și inferior (167), în industria metalurgică (71) și în ramura fabricării autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, (57).

Situația pe județe a bolilor profesionale arată faptul că în anul 2015, un număr de 21 de județe au declarat cele mai multe cazuri de boli profesionale:

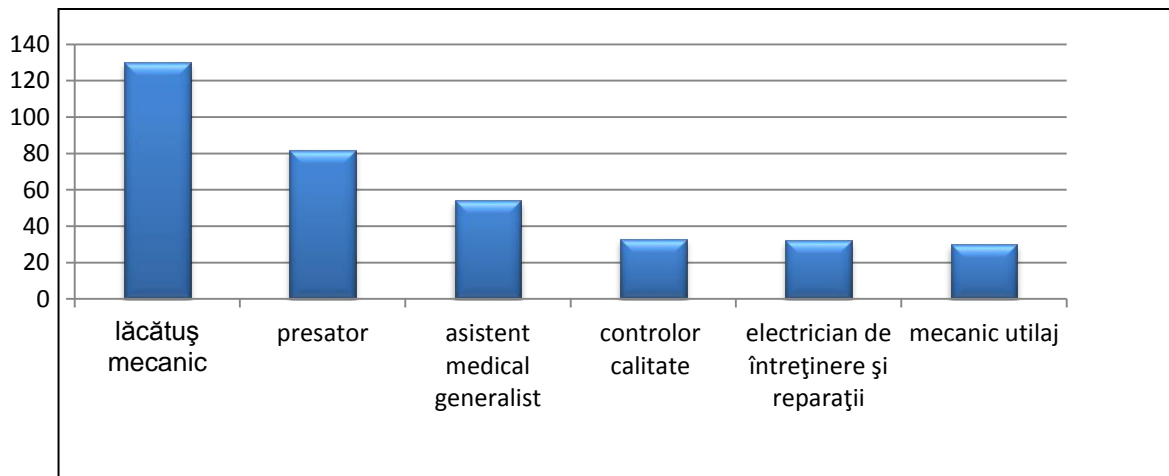
Tabel nr. 3. Situația pe județe a cazurilor noi de îmbolnăviri profesionale

JUDET	NUMAR	JUDET	NUMAR
Olt	239	Suceava	25
Hunedoara	113	Mehedinți	22
Mureș	67	Caraș	15
Gorj	59	Dolj	12
Prahova	46	Bacău	8
Cluj	39	Iași	7
București	35	Timiș	7
Maramureș	35	Bihor	6
Buzău	30	Harghita	5
Argeș	28	Neamț	5
Arad	25		

Un număr de 13 județe au raportat mai puțin de 5 boli profesionale. Un număr de 8 județe nu au declarat niciun caz de boală profesională: Alba, Brașov, Giurgiu, Ialomița, Satu-Mare, Sălaj, Vaslui și Vrancea.

Repartiția cazurilor noi de boală profesională pe ocupații evidențiază faptul că primele 5 profesii la care s-au înregistrat cele mai numeroase cazuri de boală profesională au fost reprezentate de: lăcătuș mecanic (130 cazuri), miner în subteran (82 de cazuri), preparator-presator produse din cărbune (54 de cazuri), mașinist pod rulant (33 de cazuri), turnător-formator (32 de cazuri) și lăcătuș de mină (30 de cazuri).

Grafic.nr. 2. Repartiția cazurilor noi de boală profesională pe ocupații

Variațiile mari numerice ale cazurilor noi de îmbolnăvire profesională declarate pot fi explicate prin următoarele criterii obiective:

- există trăsături proprii ramurii și tipului de industrie din fiecare județ;
- există diferențe ale nivelului de industrializare între județe;
 - există județe fără medici specialiști de medicina muncii la nivel de D.S.P.

CONCLUZII

Studiul actual oferă informații utile atât medicilor de medicina muncii, cât și celorlalți specialiști care alcătuiesc echipa de sănătate și securitate în muncă, și constituie un instrument util de identificare a relației dintre factorii de risc din mediul de munca și afectarea sănătății lucrătorilor.

Statistica europeană a bolilor profesionale (EODS), sistem la care participă și România, are drept scop crearea unei largi baze de date, comparabile la nivel european și reprezintă un element important în strategia Comisiei Europene, pentru a putea evalua eficiența legislației privind sănătatea și securitatea la locul de muncă. Cunoașterea numărului de boli profesionale și frecvența acestora în diferite sectoare de activitate și profesii, stă la baza monitorizării și a implementării acțiunilor de prevenire.

Considerăm, de asemenea, că rolul prezentului studiu este de a facilita introducerea și consolidarea în România a conceptului comun de „sănătate și securitate în muncă” și de a fi o poartă deschisă de trecere de la conceptul de boală profesională la cel de „sănătate în muncă”.

Studiul morbidității prin boli profesionale oferă informații care permit identificarea punctelor slabe din activitatea de management al securității și sănătății în muncă și orientarea corectă a acțiunilor preventive; monitorizarea dinamicii tabloului morbidității profesionale are rolul de a surprinde grupurile țintă expuse și impactul pe care noile tehnologii îl au asupra organismului în mediul de muncă.

Principiul de bază în analiza morbidității profesionale îl constituie raportarea numărului de boli profesionale existente într-un anumit interval de timp la numărul total de persoane expuse la noxe profesionale în sistemul întreprinderii.

În acest sens, este important să fie imprimată în conștiința publică și, în primul rând, a lucrătorilor expuși profesional unor factori de risc, necesitatea unor preocupări constante pentru sănătate; efectuarea corectă a examenului medical la angajare, a examenului medical de adaptare, prezentarea la examenele medicale periodice este un mijloc de depistare incipientă a bolilor, de evitare a apariției formelor grave de îmbolnăvire, de multe ori ireversibile.

Multitudinea riscurilor profesionale la care este expus lucrătorul trebuie cunoscută de către toți specialiștii în domeniul de sănătate și securitate în muncă ce compun echipa pluridisciplinară, în scopul luării de măsuri tehnico-organizatorice și medicale pentru prevenirea apariției bolilor profesionale.